

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนถือเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ในช่วงวัยนี้จึงเป็นช่วงวัยที่มีความอ่อนไหว เพราะบาง ไม่รู้เท่าทันการณ์ มีความสามารถในการป้องกันตนเองจากภัยต่างๆ ได้น้อย จึงอาจนำไปสู่การถูกแสวงหาผลประโยชน์ด้วยวิธีการต่างๆ และอาจตกเป็นเครื่องมือของบุคคลอื่นๆ ในการถูกล่อลวงให้กระทำความผิด ชักจูงไปในทางที่ไม่ดี หรือถูกหลอกได้โดยง่ายซึ่งส่งผลให้เด็กและเยาวชนบางส่วนเลือกที่จะกระทำความผิดทางอาญา เนื่องจากถูกล่อลวง ได้รับความกดดัน ความเกลียดชัง ความกลัว หรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จากปัจจัยทางสังคมภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองสังคมและการศึกษา อันก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว สังคม และระดับประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัวแตกแยก ความยากจน ยาเสพติด อาชญากรรม การค้ามนุษย์ และอื่นๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ชีวิตสวัสดิภาพ และทรัพย์สินของคนในสังคม และในปัจจุบันพบว่าเด็กและเยาวชนจำนวนมากไม่เพียงเป็นผู้ถูกกระทำเท่านั้น แต่กลับเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง ทั้งกรณีที่เด็กและเยาวชนเลือกกระทำความผิดเองหรือแม้กระทั่งการกระทำความผิดที่เกิดจากการบังคับขู่เข็ญ ชักจูงหลอกลวงให้กระทำจากบุคคลอื่น อีกทั้งการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น ทวีความรุนแรงมากขึ้น และพบในลักษณะที่มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งไม่ใช่เฉพาะความผิดทางศีลธรรมเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น แต่รวมไปถึงการกระทำที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด โดยพบเห็นได้จากข่าวสารต่างๆ ผ่านทางสื่อมวลชนหลากหลายแขนง ที่มีปรากฏพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดียาเสพติด

ในปัจจุบัน ปัญหายาเสพติดได้แพร่ระบาดไปทั่วโลกและจัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤต โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะมีการผลิตยาเสพติดทั้งภายในประเทศและมีการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศมากมายหลายชนิด เช่น

เสโรอื่น ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น ซึ่งปัญหายาเสพติดนี้ถือเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่เหมาะสมและเกิดกระทำความผิดในลักษณะอื่นๆ ตามมา เช่น การกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เป็นต้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจากสถิติรายงานคดีประจำปีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในช่วงปี พ.ศ. 2552-2557 พบว่า เด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดียาเสพติดจำนวน 129,844 คดี ซึ่งมากเป็นอันดับหนึ่งนานถึง 6 ปี โดยในปี พ.ศ. 2552 จำนวน 12,352 คดี ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 14,695 คดี ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 13,845 คดี ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 14,733 คดี ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 15,530 คดี และปี พ.ศ. 2557 จำนวน 16,508 คดี และมีการกลับมาก่อทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดจำนวน 14,738 คดี ซึ่งมากกว่าคดีประเภทอื่นนาน 4 ปี โดยในปี พ.ศ. 2552 จำนวน 1,864 คดี ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 1,968 คดี ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 1,725 คดี ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 2,958 คดี ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 3,165 คดีและปี พ.ศ. 2557 จำนวน 3,058 คดี¹ ซึ่งถือว่ายังมีปริมาณการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดที่สูงสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างรุนแรง อีกทั้งในปัจจุบันขบวนการลักลอบค้ายาเสพติดมักมีการว่าจ้างเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ขนยาเสพติดโดยให้ทั้งเงินและสิ่งของล่อใจ เพราะเด็กและเยาวชนมักหลอสรอดสายตาเจ้าหน้าที่ในการตรวจค้น ไม่เป็นที่สงสัย อีกทั้งเมื่อเด็กและเยาวชนถูกจับดำเนินคดีก็จะได้รับการลงโทษที่เบากว่าเมื่อเทียบกับกรณีที่เป็นผู้ใหญ่กระทำความผิด อาจไม่ถูกลงโทษจำคุกเนื่องจากศาลมีดุลพินิจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน เช่น ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ หรือการคุมความประพฤติ เป็นต้น ทำให้เกิดการว่าจ้างเด็กและเยาวชนเพื่อเลี้ยงโทษมากขึ้น² ซึ่งในกรณีนี้อาจทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้เริ่มซึ่มน้ำหนักก่อนจะตัดสินใจว่าจะกระทำความผิดซ้ำอีกหรือไม่โดยเด็กและเยาวชนจะเกิดการเรียนรู้ถึงวิธีเอาตัวรอดโดยอาศัยความบกร่องของกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากเด็กและเยาวชนจะเริ่มรู้จักการเปรียบเทียบลักษณะการกระทำความผิดครั้งแรกกับลักษณะการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลับมาก่อทำความผิดซ้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดและอาจกลายเป็นผู้ก่อคดีอุกฉกรรจ์ต่างๆ เกิดเป็นอาชญากรรมข้ามชาติและปัญหาความมั่นคงในชาติต่อไปในอนาคตอีกด้วย และหากปล่อยไว้ว่าจะก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคม

¹ กัทธานิชฐ์ จิตสำรวย. (2559). *เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดียาเสพติดมากเป็นอันดับหนึ่ง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://prachatai.com/journal/2016/03/64731>. [2559, 5 มิถุนายน].

² ไทยรัฐออนไลน์. (2559). *จ้าง 2 แสนให้เด็กขนยาบ้าโทษน้อย-กักขังไม่นาน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.thairath.co.th/content/734059>. [2559, 26 กันยายน].

อย่างรุนแรงจนไม่สามารถแก้ไขได้เพราะปัญหาสาเหตุมีใช้เรื่องที่จะสามารถควบคุมให้อยู่ในวงจำกัดได้อีกต่อไป แต่กลับจะเป็นปัญหาในระดับชาติที่ลุกลามอย่างไม่จบสิ้นจึงสมควรที่ทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งหามาตรการลงโทษทางอาญาที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดให้บรรลุผลอย่างจริงจัง

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นและตั้งเป็นข้อสังเกตในเบื้องต้นว่าเมื่อเด็กและเยาวชนได้กระทำความผิดในคดียาเสพติดและได้เคยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมาแล้วเหตุใดจึงกลับมากระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดอีก โดยเฉพาะในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติด ซึ่งรวมความผิดไว้หลายฐานความผิด ไม่ว่าจะเป็นความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย และครอบครองเพื่อจำหน่าย ซึ่งสาเหตุการกระทำความผิดในคดียาเสพติดน่าจะเกิดจากผลของการบังคับใช้กฎหมายกับเด็กและเยาวชนที่มีวัตถุประสงค์มุ่งแก้ไขฟื้นฟู และลักษณะกฎหมายที่มีบทกำหนดโทษ โดยเฉพาะแยกต่างหากจากมาตรการลงโทษที่ใช้กับผู้ใหญ่ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายบางบทบัญญัติเกิดปัญหาในการบังคับใช้ที่ก่อให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำในคดีลักลอบค้ายาเสพติดของเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดโดยอาศัยความบกพร่องของบทบัญญัติกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งผลของการลงโทษที่ไม่รุนแรง หรือไม่เหมาะสมของการบังคับใช้กฎหมายกับสถานการณ์ปัจจุบันจึงเห็นควรศึกษาและพิจารณามาตรการการลงโทษทางอาญาในการแก้ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดให้บรรลุผลอย่างจริงจัง กล่าวคือ ช่วยป้องกันหรือยับยั้งไม่ให้เด็กและเยาวชนกลับไปกระทำความผิดในคดีลักลอบค้ายาเสพติดอีก โดยศึกษาถึงปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดีลักลอบค้ายาเสพติดของประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบกับสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสาธารณรัฐสิงคโปร์ถึงกฎหมายและขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน และกฎหมายและแนวทางการแก้ไขปัญหาสาเหตุเพื่อหามาตรการลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดที่เหมาะสมเนื่องจากประเทศดังกล่าวสามารถจัดการกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดได้เป็นอย่างดีซึ่งการเรียนรู้ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจากประเทศดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดของประเทศไทยให้มีความเหมาะสมตามสภาพสังคมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง เนื่องจากสถานการณ์เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

โดยเฉพาะในคดีลักลอบค้ายาเสพติด เพราะเป็นปัญหาสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และปัญหาความมั่นคงในชาติต่อไปในอนาคตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ในคดียาเสพติด ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีของความได้สัดส่วนในการลงโทษเด็กและเยาวชน ที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดของประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายและขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน กฎหมายและแนวทางการแก้ไข ปัญหายาเสพติดของสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสาธารณรัฐสิงคโปร์
3. เพื่อศึกษาหามาตรการที่เหมาะสมในการลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติด

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ในการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดต้องคำนึงถึงหลักการให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิด (Due Process) คือ มีแนวทางการลงโทษเพื่อปรับปรุงแก้ไข สำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดครั้งแรก และการใช้ปรัชญาการป้องปรามเด็กและเยาวชน ที่กระทำความผิด โดยใช้หลักการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control) คือ มีแนวทางการลงโทษ เพื่อข่มขู่ยับยั้งสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำโดยการกำหนดโทษของเด็กและเยาวชน ต้องคำนึงถึงอายุ สภาพจิตใจของเด็กและเยาวชน พฤติการณ์ที่เด็กและเยาวชนได้กระทำลง และความถี่ของการกระทำความผิดมาประกอบด้วย ดังนั้น วิธีการเปลี่ยนโทษจำคุกและการใช้วิธีการ สำหรับเด็กและเยาวชนตาม มาตรา 142 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 จึงไม่ควรนำมาใช้บังคับในกรณีที่เยาวชน กลับกระทำความผิดซ้ำในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดเนื่องจากการกลับมากระทำความผิดซ้ำ ในความผิดที่มีอัตราโทษสูงซึ่งส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายต่อสังคมและประเทศชาติ อย่างร้ายแรง

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดของประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายและขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน และกฎหมายและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อหามาตรการลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในคดีลักลอบค้ายาเสพติดที่เหมาะสม

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลักโดยทำการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตำรากฎหมายไทยและต่างประเทศ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความคำพิพากษาของศาลฎีกา เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและเสนอแนะมาตรการลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดที่เหมาะสม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีของความได้สัดส่วนในการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด
2. ทำให้ทราบปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดของประเทศไทย และทราบแนวทางการกำหนดโทษในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดครั้งแรกกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสาธารณรัฐสิงคโปร์
3. ทำให้ทราบถึงมาตรการที่เหมาะสมในการลงโทษทางอาญาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติด